

رابطه سبک‌های رهبری رؤسا و مدیران بیمارستان‌ها با شاخص‌های عملکرد

بیمارستان

دکتر محمد عرب* مریم تاجور** دکتر فیض اله اکبری*

Relation between "leadership styles" and "hospital performance indicators"

M Arab☆ M Tajvar F Akbari

دریافت: ۸۴/۹/۳۰ پذیرش: ۸۵/۶/۱

*Abstract

Background: Hospitals are social foundations which appear to maintain and promote healthy life and today they are known as inevitable necessity for health sector development. Since manpower is recognized as the most important resource in organization, the leadership our direction of manpower is considered to be one of the most essential duties of hospital managers.

Objective: To assess the leadership styles of hospital managers and chiefs and also their further effects on hospital operational indicators.

Methods: This was a cross-sectional study carried out in Qom province (Iran) during 2004. A total of eight hospitals (3 charity hospitals and 5 public hospitals) were investigated. The target population included all hospital managers and leads (8 managers, 8 leads). Data were collected using two types of questionnaires and analyzed by SPSS software.

Findings: Consultative style was found among 75% of leads and the rest was benevolent-authoritative style. Among managers, 75% of leadership style was consultative followed by benevolent-authoritative style (12.5%) and exploitative-authoritative style (12.5%). On the average, managers and leads leadership style was mainly consultative. Data were indicative of a better status of hospitals' indicators in Qom province compared to other parts of the country.

Conclusion: Findings reveal that Iranian hospital managers and leads are reluctant to practice participatory management methods and do not intend to involve staff actively in decision making processes about hospital affairs. They do, however believe that despotic way of dealing with hospitals and health care facilities affairs, is more appropriate than the participatory method.

Keywords: Leadership Styles, Hospital Indicators, Hospital Managers, Leaders

* چکیده

زمینه: بیمارستان‌ها در اولویت توسعه بخش بهداشت و درمان کشور قرار دارند. یکی از مهم‌ترین وظایف مدیران، هدایت و رهبری کارکنان است که در اثربخشی و کارایی بیمارستان دارد.

هدف: مطالعه به منظور تعیین ارتباط سبک‌های رهبری مدیران و رؤسای بیمارستان‌ها با شاخص‌های عملکرد بیمارستان انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه تحلیلی در سال ۱۳۸۳ بر روی مدیران و رؤسای ۸ بیمارستان استان قم (۱۶ نفر) انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها دو پرسش‌نامه مربوط به اندازه‌گیری و محاسبه شاخص‌های بیمارستانی و سبک‌های رهبری رؤسا و مدیران بود. پرسش‌نامه‌ها نمره‌دهی و بر اساس سبک‌های رهبری لیکرت به چهار گروه تقسیم شدند. داده‌ها با آزمون‌های آماری آنالیز واریانس یک طرفه، ضریب همبستگی پیرسون و ضریب همبستگی اسپیرمن تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: ۷۵٪ رؤسا با سبک مشاوره‌ای و ۲۵٪ با سبک استبدادی-خیرخواهانه اعمال رهبری می‌نمودند. درحالی که ۷۵٪ مدیران از سبک مشاوره‌ای، ۱۲/۵٪ از سبک استبدادی-خیرخواهانه و ۱۲/۵٪ بقیه از سبک استبدادی-استثمار استفاده می‌نمودند. بین نوع سبک‌های رهبری رؤسا و مدیران با شاخص‌های عملکردی بیمارستان‌ها ارتباط معنی‌داری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه نشان می‌دهد که مدیران و رؤسای بیمارستان‌ها تمایلی به استفاده از مدیریت مشارکتی و شرکت دادن کارکنان در تصمیمات مربوط به اداره امور بیمارستان ندارند و روش‌های استبدادی را برای اداره امور واحدهای درمانی مناسب می‌دانند.

کلیدواژه‌ها: سبک‌های رهبری، شاخص‌های بیمارستانی، مدیران و رؤسای بیمارستان‌ها